

RIBE AMT

Plan- og Landskabsafdelingen
J. nr. 04/5643
Direkte tlf. 7988 6880
E-mail afd-plan@ribeamt.dk
Den 5. december 2006

Til ejerne af
Vesterbækvej 66
6800 Varde

BILAG

1

LASSEN RICARD

Offentlig høring
Forslag til tillæg nr. 2 til Regionplan 2016 med tilhørende VVM-redegørelse for det vestjyske højspændingsnet og opkobling af kommende havvindmøllepark til det overordnede højspændingsnet

Ribe Amtsråd besluttede i møde den 15. november 2006 at offentliggøre Forslag til Tillæg nr. 2 til Regionplan 2016 med tilhørende VVM-redegørelse for det vestjyske højspændingsnet og opkobling af kommende havvindmøllepark til det overordnede højspændingsnet.

I forbindelse med den kommende høring tilkendes fra Amtsrådet:

At Amtsrådet ikke ved offentliggørelsen har taget stilling til projektet, men lægger vægt på at der gennem den offentlige høring sker en belysning og vurdering af projektet

At Amtsrådet er betænkelig ved luftledningen mellem Endrup og Galtho og ønsker, at der gøres overvejelser om mulighederne for en kabellægning

At Amtsrådet lægger vægt på, at der snarest skabes en afklaring for de berørte lodsejere, idet projektet i videst muligt omfang tilpasses til de ændringsønsker, som der måtte fremkomme under høringen.

Det endelige tillæg vil få til formål at sikre det planlægningsmæssige grundlag for etablering af en højspændingsforbindelse mellem en ny havvindmøllepark på Horns Rev og det eksisterende højspændingsnet på land samt en udbygning af dele af det kommende højspændingsnet.

Bag projektet står Energinet.dk, der er ansvarlig ledningsejer og lovgivningsmæssigt forpligtiget til at etablere forbindelsen. Ribe Amt er indtil 31. december 2006 myndighed for den del af projektet, der skal etableres på land. Herefter er staten planmyndighed.

På nuværende tidspunkt er hovedforslaget, der er beskrevet i forslag til regionplantillæg, at projektet vil omfatte en ny 400 kV-højspændingsforbindelse fra transformerstation Endrup mod nord forbi Tistrup og et 150 jordkabel videre mod vest til området ved Blåbjerg Klitplantage. Søkabel fra Horns Rev og landkabel samles i en overgangsstation ved Houstrup Strand.

Ribe Amt opfordrer hermed alle interesserede til at komme med bemærkninger, forslag og indsigelser til brug for den videre planlægning, senest den 31. januar 2007. Disse skal indtil 31. december 2006 sendes til Ribe Amt, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, afd-plan@ribeamt.dk. Efter 1. januar 2007 skal bemærkninger mv sendes til Miljøcenter Odense, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ, post@ode.mim.dkk

De bidrag, som fremsendes i debatperioden, vil blive gennemgået og vurderet, før der laves et endeligt plantillæg. Denne gennemgang og den endelige beslutning vil blive foretaget af Miljøministeriet ved Miljøcenter Odense.

Forslag til regionplantillæg kan ses på amtets hjemmeside på adressen www.ribeamt.dk/sw15159.asp eller bestilles på tlf. 7988 6851. Yderligere oplysninger kan fås på tlf. 7988 6880.

Venlig hilsen

Laurits Tømæs
amtsborgmester

Amtsrådsmøde den 15. november 2006

Sagsnr: 04/5643

Afdeling: Plankontoret

Initialer: atla

117 . Forslag til Tillæg nr. 2 til Regionplan 2016 med tilhørende VVM for det Vestjyske Højspændingsnet

Afbud: - Hans Brun Hansen

Indstilling

Plankontoret indstiller til Økonomiudvalget,

at Økonomiudvalget drøfter sagens videre forløb.

Økonomiudvalget besluttede på mødet den 8. november 2006 at udsætte sagen.

Økonomiudvalget behandler sagen umiddelbart før Amtsrådsmødet.

Hans Brun Hansen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Økonomiudvalget besluttede på mødet den 15. november 2006 at indstille Amtsrådet

at Forslag til Tillæg nr 2 til Regionplan 2016 med tilhørende VVM-redegørelse for opkobling af ny vindmøllepark på Horns Rev til det Vestjyske Højspændingsnet offentliggøres i 8 uger

at Plankontoret bemyndiges til at færdigredigere materialet inden offentliggørelsen

I forbindelse med den kommende høring tilkendes:

At Amtsrådet ikke ved offentliggørelsen har taget stilling til projektet, men lægger vægt på at der gennem den offentlige høring sker en belsning og vurdering af projektet

At Amtsrådet er betænkelig ved luftledningen mellem Endrup og Galtho og ønsker, at der gøres overvejelser om mulighederne for en kabellægning

At Amtsrådet lægger vægt på, at der snarest skabes en afklaring for de berørte lodsejere, idet projektet i videst muligt omfang tilpasses til de ændringsønsker, som der måtte fremkomme under høringen.

Hans Brun Hansen deltog ikke sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen fra ekstraordinært Økonomiudvalgsmøde 15. november 2006 tiltrådtes.

Thyge Nielsen og Henning Urup deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Udvalget for Teknik og Miljø behandlede sagen i møde den 3. oktober. Udvalget besluttede at indstille til Økonomiudvalget, at Energinet.dk anmodes om at fremkomme med en beskrivelse af en 150 kV-kabellægning på strækningen Galtho-Endrup samt en nærmere vurdering af behovet og tidsplan for en nord-sydgående 400 kV forbindelse, herunder mulighed for en kabellægning på denne strækning.

Økonomiudvalget tiltrådte i møde den 11. oktober Udvalget for Teknik og Miljøes indstilling.

Efterfølgende har Plankontoret anmodet Energi.dk om at fremsende en sådan beskrivelse.

Den 23. oktober fremsendte Energinet.dk svar på anmodningen.

Administrativ vurdering

Energinet.dk fastholder i svarskrivelsen (vedlagt som bilag), at forbindelsen mellem Galtho og Endrup bør etableres som en kombineret 400 kV/150 kV luftledningsforbindelse. Begrundelsen er, at løsningen er den bedst fremtidssikrede og samfundsøkonomiske optimale, når det tilstræbes at sikre høj forsyningsikkerhed og at imødekomme markedets behov for kapacitet og samtidig tage de bedst mulige miljømæssige hensyn.

Energinet.dk vurderer, at der om 5-10 år bliver behov for den vestjyske 400 kV forbindelse mellem Endrup og Idomlund.

Energinet.dk ønsker ikke at kabellægge en 400 kV forbindelse mellem Galtho og Endrup. Begrundelsen er manglende erfaringer med så lang en strækning, tekniske problemer med overføringskapacitet, der vil betyde, at der skal lægges flere kabelsystemer. Desuden er det økonomisk betydelig dyrere og endelig vil det være i modstrid med de overordnede principper for transmissionsnettet. Energinet.dk vurderer, at en kabellægning ligger udenfor selskabets mulighed.

I sagen om udbygning af 400 kV forbindelsen mellem Vejen og Kassø har Sønderjyllands Amt ønsket en supplerende høring med en kabelløsning som alternativ. Hertil har Energinet.dk svaret, at en sådan ekstra høring er meningsløs, idet det kun vil give offentligheden uberettigede forventninger. Energistyrelsen har svaret, at det ikke kan forventes at styrelsen vil kunne indstille et kabelalternativ til godkendelse.

Energinet.dk ønsker ikke en 150 kV jordkabeløsning på strækningen Galtho-Endrup. Ved endnu en vindmøllepark skal der graves op igen og lægges et nyt kabel. Dette vil være fordyrende og når 400 kV forbindelsen i Vestjylland skal etableres vil det blive som et 400 kV luftledningssystem, der antagelig skal etableres parallelt med et evt. jordkabel.

Plankontoret ser ingen anledning til fagligt at betvivle Energinet.dks foretrukne løsning, men luftledningssystemet vil utvivlsomt give anledning til kraftig lokal modstand, jf. allerede indkomne tilkendegivelser.

Det bør overvejes hvorvidt Amtsrådet bør tilkendegive overfor Energinet.dk, at man ikke ønsker at vedtage et forslag til regionplantillæg, der kan være med til at bane vejen for et 400 kV ledningsanlæg. Dette set i lyset af den lange tidshorizont (5-10 år) for behovet for en vestjysk ringforbindelse og den fortsatte teknologiske udvikling på 400 kV jordkabelområdet.

Ligeledes bør det overvejes, om Amtsrådet bør vedtage et regionplantillæg for en 150 kV jordkabeløsning på hele strækningen. I givet fald vil et forslag til regionplantillæg med dette indhold kunne offentliggøres uden VVM-redegørelse.

Amtsrådet kan også vælge at henlægge sagen og overdrage den til behandling hos den kommende planmyndighed. Dette ud fra den betragtning at en vedtagelse og offentliggørelse i amtets levetid måske kan forsinke processen, hvis der fremlægges et forslag til en kommende myndighed, som ikke ønsker at vedtage endeligt i det fremlagte indhold.

Det skal her understreges, at Energinet.dk alene ønsker at medvirke til, at deres eget forslag kan realiseres.

Det er fortsat uafklaret, hvem der bliver myndighed på sagen efter 1. januar 2007. Det er Plankontorets vurdering, at det alene er staten der politisk kan etablere det nødvendige plangrundlag.

Denne meget omfattende sag kan ses i Plankontoret.

Bilag

Oversigtskort.

Svarskrivelse af 23. oktober 2006 Energinet.dk fra Energinet.dk til Ribe Amt: Det vestjyske højspændingssnet og ilandføringsanlæg til havvindmøllepark Horns Rev.

Notat af 15. november 2006 fra Plankontoret (udleveret på mødet)

leder

PÅ MINISTERS BORD |

I dag er det vindmøllerne som helt nødvendige i en miljørigtig energifremstilling, der dominerer, og det må så blive på bekostning af højspændingsmaster- og ledninger.

Dagens leder er skrevet af

Poul-Erik Thomsen
samlundsredaktør
pet@jvdik

Højspænding i regeringen

På forhånd var der mistillid til et besøg. Venstres energipolitiske ordfører, Ejvind Vesselbo, var i det sydvestjyske i går, og modstanderne af højsvævende ledninger havde på fornemmelsen, at han forsøgte at undgå dem. Men efter besøget trælles han sandsynligvis med blandt rigtige venner. Venstremænd er nemlig nok mest enige med modstanderne.

Dermed rylder højspænding ind i regeringen. For som ordfører i det ene regeringsparti skal Ejvind Vesselbo nu forsøge at overbevise en minister fra den konservative partier om, at de elektriske forbindelser i stedet skal graves ned i jorden. Det bliver ikke den letteste sag i verden, for transport- og energiminister Flemming Hansen har ikke kun et ansvar for, at det tekniske set kan lade sig gøre, han er også manden, der skal betale.

Roreningen imod jyske højspændingsmotorveje er navnet på en til lejligheden sammensat organisation, der også tæller to strælninger i det sydjyske område. Det er strælningen mellem Ølgod-området og Bramming-egnen, og mellem Vejen og Kassar

ved Radelaro. Planen siger højspænding båret på master, som er den kendte metode. Modstanderne vil ikke se flere stykskrabere og foretrækker, at kablerne usynliggøres af jordlag.

Nu kan alt som bekendt lade sig gøre. Og selvtalende kan højspænding også graves ned i stedet for at knælse i landskabet. Det afgørende spørgsmål er altså, om vi som skatteydere så også vil acceptere, at ministeren punges ud for den ekstra omkostning, der er forbundet med jordforbindelser.

Her bør vi nok sige til Hansen: Bære grav. Der skal i landskabet være en passende fordeling af menneskeskabte vækker og naturens frie kræfter. I dag er det vindmøllerne som helt nødvendige i en miljørigtig energifremstilling, der dominerer, og det må så blive på bekostning af højspændingsmaster- og ledninger. Med så mange dygtige ingeniører og forskermiljøer kan det heller ikke være rigtigt, at vi ikke kan finde en fornuftig jordforbindelse. Det er fremtiden. Det er det, Ejvind Vesselbo og Flemming Hansen nu skal blive enige om.

JYDSKEVESTTYSTEN er redaktionelt uafhængigt af partier og organisationer og redigeres ud fra et dansk, liberalt og borgerligt grundsyn i respekt for de oprindelige dagbladets kristne, nationale, politiske og folkelige tradition.

Pressemeddelelse, den 31. januar 2007

Skal grøn strøm ødelægge fredet naturområde?

På Varde-egnen i Vestjylland har lokal-politikere og privatpersoner gennem længere tid kæmpet mod etablering af en 400kV højspændingsledning, som de mener bør erstattes af jordkabler. Men det systemansvarlige selskab, Energinet.dk, insisterer på, at der ikke er andre alternativer end de luftbårne kabler, som i givet fald kommer til at skånfere bl.a. et fredet naturområde med opførsel af kæmpemaster i 42 meters højde – svarende til 14 etagers højhuse. Erfaringer fra andre lande samt strækninger på Sjælland viser imidlertid, at det teknisk set sagtens kan lade sig gøre at transportere strømmen via jordkabler uden mærkbare ekstra omkostninger for den enkelte forbruger. Nu viser et omfattende høringssvar fra borgerne på egnen desuden, at processen bærer præg af uklar og mangelfuld information til de berørte borgere, pressede tidsplaner og manglende overholdelse af de demokratiske spilleregler. Efter et besøg på egnen forrige uge indså også formanden for Folketingets Miljøpolitiske Udvalg, Eyvind Vesselbo (V), at projektet ikke er tidssvarende og bør stoppes. Beth Lauridsen, formand for "Foreningen mod den luftbårne Vestjyske Højspændingsmotorvej" er glad for udsigten til, at sagen endelig bliver taget op på ministerplan.

Luftledningerne mellem kæmpemasterne - de såkaldte Donaumaster – skal dels føre strøm fra havvindmølleparken Horns Rev II til danskerne og dels transportere strøm til vore nabolande. Men det er lidt af et paradoks, at den grønne strøm skal ledes gennem luftkabler over et naturområde ved Varde Å, som EU og staten netop har bevilget over 60 millioner kroner til at genoprette. På Sjælland har man i mange år ikke opført 400 kV højspændingsmaster, men kabellægger i stedet for at kunne forsyne borgerne med strøm. Disse misforhold er dog blot nogle af årsagerne til, at der har rejst sig en storm af protester imod den planlagte 25 km højspændingsledning mellem Galtho og Endrup i Vestjylland.

Master i modvind

"Vi har intet imod strøm fra vindmøller. Det er sundt fornuft at Danmark skal være selvforsynende med vedvarende energi. Men borgerne på egnen er blevet direkte fejlinformeret, idet Energinet.dk hele tiden har hævdet, at jordkabler ikke teknisk kan lade sig gøre og vil være for dyr en løsning. Det var måske tilfældet for 10 år siden, men i dag har udviklingen og teknologien gjort det muligt at anvende jordkabler til transport af strømmen – uden den meget store økonomiske difference som for 10 år siden. Grundlaget for projektet, amtets miljøvurdering, er desuden direkte mangelfuld, fejlagtig og lovstridig. Det blev for eksempel overladt til borgerne selv at undersøge, om jordkabler er et reelt alternativ. Så vi er glade for, at politikerne endelig er ved at få øjnene op for situationens alvor," siger Beth Lauridsen.

Foreningen mod den luftbårne Vestjyske Højspændingsmotorvej bakkes nu op af Socialdemokratiets energiordfører, Kim Mortensen (S) og af formanden for Folketingets Miljøpolitiske Udvalg, Eyvind Vesselbo (V). Efter sit besøg på egnen den 22. januar 2007 udtalte Vesselbo blandt andet til den lokale presse, at 'Samtidigt med at naturen skal plastres til med master, gennemføres en naturgenopretning af Varde Å-systemet til mange millioner kroner, det er da absurd. Det her projekt bør simpelthen ikke gennemføres.'

Fra Morten Korch-idyl til magnetfelt

Hvis højspændingsmasterne bliver opført, kommer de til at udgøre en skærende kontrast til nogle af de få tilbageværende, uspolerede landskaber i Danmark, blandt andet Varde- og Holme Ådal. Området er desuden en del af et større rekreativt naturstisystem fra Hovborg til Ho bugt med stort turistpotentiale for bl.a. lystfiskere. Masterne kommer med andre ord til at forvolde uopretlig skade på et naturområde med et stort oplevelsesmæssigt og rekreativt potentiale. Desuden følger der i kølvandet på opførelse af højspændingsmaster en masse bivirkninger for lokalbefolkningen: støjgener, usælgelige huse og uvisheden om sundhedsrisici på grund af stråling. Sidstnævnte er hverken be- eller afkræftet, men diskuteres løbende.

Gennem aktindsigt har foreningen mod højspændingsmasterne blandt andet fundet frem til, at Energinet.dk over for Energistyrelsen indrømmer at være presset af en stram tidsplan. Energinet.dk kan desuden pålægges en bod på op til 200 mio. kr. til DONG Energy, hvis ikke nettilslutningen er klar til spændingssætning 1. maj 2009, og havde allerede inden den offentlige høring indgået aftaler med forskellige underleverandører. Protestgruppen har derfor allieret sig med det københavnske advokatfirma Lassen Ricard for at få teknisk og juridisk bistand til at tage til genmæle inden høringsfristen udløber 31. januar 2007.

“Vi er blevet ignoreret så længe, at vi følte os nødsaget til at tage nogle usædvanlige midler i brug, som man ikke lige overser. Det har været frustrerende som borger i et demokrati at skulle finde rundt i en jungle af papirer og informationer, men det skal simpelthen lykkes at råbe politikerne op, før det er for sent. Energimyndighedernes plan er baseret på gamle og forældede principper og en kortsigtet tankegang. Det her handler ikke bare om et lille hjørne af Danmark, men om at vi som samfund er bedst tjent med en langsigtet energi- og miljøpolitik”, siger Beth Lauridsen. Hun håber, at høringssvaret kan få transport- og energiminister Flemming Hansen til at skære igennem.

Den 31. januar bliver det omfattende høringssvar på vegne af protestgruppen afleveret til blandt andre Miljøcenter Odense, miljøminister Connie Hedegaard, transport- og energiminister Flemming Hansen, Varde Kommune samt Skov- og Naturstyrelsen. Beth Lauridsen, der til dagligt er gymnasielærer, og foreningens næstformand, advokat Helle Carlsen, har de seneste måneder brugt al ferie og fritid på at koordinere indsatsen mod højspændingsledningerne.

Hvis højspændingsledningen mellem og Galtho og Endrup bliver vedtaget, betyder det i princippet en risiko for, at det luftbårne 400 kV højspændingsnet bliver forlænget med en strækning på yderligere 75 km hele vejen til Holstebro.

FAKTA

Baggrund:

Energiforliget af 29. marts indebærer, at den anden havmøllepark ved Horns Rev (Horns Rev 2) skal bygges. Den samlede installerede effekt bliver på 215 MW. Energi E2 vandt i juni 2005 Energistyrelsens havmølleudbud og dermed retten til at etablere den nye havmøllepark ved Horns Rev 2. Energinet.dk fik pålæg om at etablere ilandføringsanlægget inklusive en transformerstation i nærheden af havmølleparken ifølge "Lov om etablering af Energinet.dk", §4, stk. 6. Efter etableringen af DONG Energy er Energi E2s rettigheder i forbindelse med Horns Rev 2 overgået hertil.

Hvis DONG Energy den 1. maj 2007 beslutter ikke at bygge Horns Rev 2 havmøllepark, forventes Energinet.dk at få et økonomisk tab på ca. 60 millioner kr. til kompensering af leverandører samt forbrugte ressourcer til projektering m.m. Dette tab skal i givet fald dækkes via Energinet.dks nettarif.

Tilslutningsanlægget for Horns Rev 2 havmøllepark skal spændingssættes senest den 1. maj 2009. Dong Energy har en frist frem til den 1. maj 2007 til at træffe den endelige byggebeslutning.

Aftalen mellem Energistyrelsen, Energi E2 og Energinet.dk indebærer, at Energinet.dk kan pålægges en bod, hvis nettilslutningen ikke er klar til spændingssætning 1. maj 2009. Bodden har en ramme på 200 mio. kr.

Kilde: Energinet.dk i notat til Energistyrelsen, dokument nr. 262009-06.

Yderligere information:

Formand for Foreningen mod den luftbårne vestjyske højspændingsmotorvej, Beth Lauridsen. Tlf. 75 29 88 11, mobil 21 27 40 97, email: beth@lauridsen.mail.dk

For uddybende information vedrørende høringssvaret kontaktes advokat Steen Lassen, partner i Lassen Ricard. Tlf. 33 45 04 22, mobil 21 26 72 46, email: sl@lrlaw.dk

Til Energistyrelsen

Fjordvejen 1-11
7000 Fredericia
Tlf. 70 10 22 44
Fax 76 24 51 80

info@energinet.dk
www.energinet.dk
cvr-nr 28 98 06 71

1. december 2006
fwl/dgr

Indstilling, ilandføringsanlæg for Horns Rev 2

1.	Sagsfremstilling og indstilling	2
1.1	Sagsfremstilling	2
1.2	Indstilling	2
1.3	Tidsfrister og risici	3
2.	Baggrund	4
2.1	Energistyrelsens havmølleudbud	4
2.2	Tidsfrister, bod for overskridelse og driftstabserstatning	4
2.3	Fravalgte alternativer for ilandføringsanlægget.....	4
2.3.1	Ringforbindelse mellem Horns Rev 1 og Horns Rev 2....	4
2.3.2	400/150 kV station i Blåbjerg	5
2.3.3	Generatorfødeledning fra Horns Rev 2 til 400 kV station Endrup	5
3.	Formål med projektet.....	6
4.	Løsning og forudsætninger.....	6
4.1	Beskrivelse af løsningen.....	6
4.2	Anlægsomkostninger	8
4.2.1	Afviigelser i forhold til Anlægsplan 2006.....	8
4.2.2	Usikkerhedsvurdering af anlægsomkostningerne	8

notat

1. Sagsfremstilling og indstilling

1.1 Sagsfremstilling

Energiforliget af 29. marts 2004 indebærer, at der skal bygges endnu en havmøllepark ved Horns Rev (Horns Rev 2). Den samlede installerede effekt bliver på 200 MW. Desuden gives der mulighed for etablering af op til tre forsøgsmøller med en samlet installeret effekt på 15 MW.

Energi E2 vandt i juni 2005 Energistyrelsens havmølleudbud og dermed retten til at etablere den nye havmøllepark Horns Rev 2. Med den aftalte ejergrænse skal Energinet.dk etablere ilandføringsanlægget inklusive en transformerplatform i nærheden af havmølleparken.

Efter etableringen af DONG Energy er Energi E2's rettigheder i forbindelse med Horns Rev 2 overgået hertil.

Tilslutningsanlægget for Horns Rev 2 havmøllepark skal spændingssættes senest den 1. maj 2009. DONG Energy har en frist frem til den 1. maj 2007 til at træffe den endelige byggebeslutning.

Aftalen mellem Energistyrelsen, Energi E2 og Energinet.dk indebærer, at Energinet.dk kan pålægges en bod, hvis nettilslutningen ikke er klar til spændingssætning 1. maj 2009. Bodden har en ramme på 200 mio. kr.

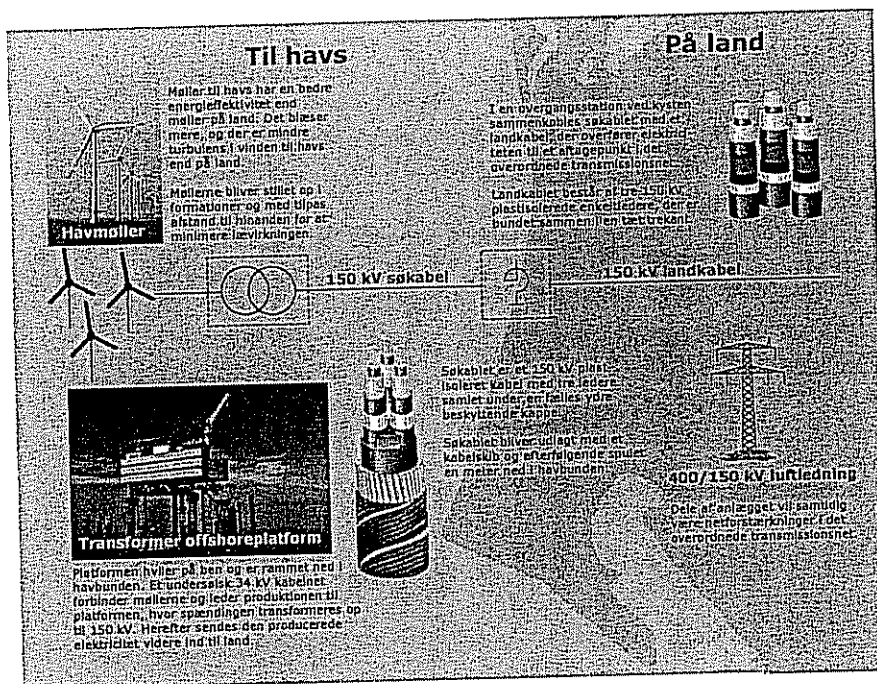
Den valgte løsning består af:

- 25 km luftledning, 31 km landkabel, 45 km søkabel samt en offshore transformerplatform. Løsningen er fleksibel overfor udbygning med flere havmølleparker på Horns Rev og kan indgå i den planlagte langsigtede netstruktur.

Energinet.dk's bestyrelse har på sit møde den 24. august 2006 godkendt anlægsbudget for ilandføringsanlæg til nettilslutning af havvindmølleparken Horns Rev 2 med et samlet anlægsbudget på 853 mio. kr.

1.2 Indstilling

Det indstilles, at transport- og energiministeren godkender ilandføringsanlæg til nettilslutning af havvindmølleparken Horns Rev 2 med et samlet anlægsbudget på 853 mio. kr.

Løsningen, der er illustreret i afsnit 4.1, består af:

- En transformerplatform med en 33/150 kV transformer placeret i nærheden af havmølleparken. Havmøllerne tilsluttes på transformerens 33 kV-side.
- Et 45 km langt 150 kV-søkabel fra transformerplatformen til en kabelstation på land. Kabelstationen indeholder en reaktorspole til kompensering af den reaktive effekt, der genereres i kablet.
- Et 31 km langt 150 kV-landkabel fra kabelstationen ved kysten til Tistrup, hvor den vestjyske nord-sydgående 400 kV-linje er planlagt.
- En 25 km lang 400/150 kV-luftledning mellem Tistrup og 400 kV station Endrup. Luftledningen indgår i den langsigtede netstruktur for det overordnede transmissionsnet. Strækningen drives indtil videre ved 150 kV. På samme masterække ophænges den nuværende 150 kV Sdr. Felding-Lykkegård ledning, som føres til Endrup i stedet for Lykkegård.
- En separat 400 MVA 150/400 kV transformer i Endrup.
- Bortsanering af den sydlige strækning mellem Lykkegård og Tistrup af den nuværende 150 kV-ledning Sdr. Felding-Lykkegård (bortsaneringen udføres af Vestjyske Net).
- Indsløjfning af den nye 150 kV-ledning Sdr. Felding-Endrup fra Tistrup til Karlsgårde. Indsløjfningen omfatter to parallelle 150 kV-kabler på ca. 5 km (kabelanlægget udføres af Vestjyske Net).

1.3 Tidsfrister og risici

Tidsplanen for anlægsprojektet er meget stram. Energinet.dk er over for bygherren af havmølleparken (DONG Energy) forpligtiget til at idriftsætte ilandføringsanlægget senest den 1. maj 2009.

DONG Energy har en frist frem til 1. maj 2007 til at træffe den endelige anlægsbeslutning.

Alle indgåede ordrer med leverandører til ilandføringsanlægget vil blive betinget af en positiv anlægsbeslutning fra DONG Energy senest den 1. maj 2007. Leverandørerne vil få mulighed for dækning af allerede afholdte udgifter og indgåede forpligtigelser, hvis DONG Energy ikke træffer en positiv anlægsbeslutning.

Hvis DONG Energy den 1. maj 2007 beslutter ikke at bygge Horns Rev 2 havmøllepark, forventes Energinet.dk at få et økonomisk tab på ca. 60 mio. kr. til kompensering af leverandører samt forbrugte ressourcer til projektering m.m. Dette tab skal i givet fald dækkes via Energinet.dk's nettarif.

2. Baggrund

2.1 Energistyrelsens havmølleudbud

Energiforliget af 29. marts 2004 indebærer, at den anden havmøllepark ved Horns Rev (Horns Rev 2) skal bygges. Den samlede installerede effekt bliver på 215 MW inklusive etablering af op til tre forsøgsmøller med en samlet installeret effekt på 15 MW.

Energi E2 vandt i juni 2005 Energistyrelsens havmølleudbud og dermed retten til at etablere den nye havmøllepark Horns Rev 2. Energinet.dk fik pålæg om at etablere ilandføringsanlægget inklusive en transformerplatform i nærheden af havmølleparken ifølge "Lov om etablering af Energinet.dk", § 4, stk. 6.

Efter etableringen af DONG Energy er Energi E2's rettigheder i forbindelse med Horns Rev 2 overgået hertil.

2.2 Tidsfrister, bod for overskridelse og driftstabserstatning

Tilslutningsanlægget for Horns Rev 2 havmøllepark skal spændingssættes senest den 1. maj 2009. Dong Energy har en frist frem til den 1. maj 2007 til at træffe den endelige byggebeslutning.

Aftalen mellem Energistyrelsen, Energi E2 og Energinet.dk indebærer, at Energinet.dk kan pålægges en bod, hvis nettilslutningen ikke er klar til spændingssætning 1. maj 2009. Bodden har en ramme på 200 mio. kr.

Energinet.dk er desuden pålagt at kompensere DONG Energy for driftstab på grund af udetider eller begrænsninger i transmissionsnettet i hele havmølleparkens levetid.

2.3 Fravalgte alternativer for ilandføringsanlægget

2.3.1 Ringforbindelse mellem Horns Rev 1 og Horns Rev 2

I den oprindelige plan for ilandføring af produktionen fra Horns Rev 2 indgik en 150 kV-ringforbindelse mellem Horns Rev 1 og Horns Rev 2. Formålet med 150 kV-ringen var at øge tilgængeligheden af havmølleparkerne under kabelbrud.

Horns Rev 2 placeres 23 km nordvest for den eksisterende havmøllepark Horns Rev 1. Med denne placering er den oprindelige plan for etablering af en 150 kV-ringforbindelse ikke længere aktuell. Den indbyrdes afstand mellem havmølleparkerne samt afstandene til tilslutningspunktet i land giver ikke en hensigts-

mæssig belastningsfordeling mellem ilandføringsanlæggene for de to havmølleparker. Ligeledes ville etableringen af en kabelforbindelse mellem Horns Rev 1 og Horns Rev 2 være forbundet med meget store omkostninger.

2.3.2 400/150 kV station i Blåbjerg

Energinet.dk ønsker en langsigtet, robust og samfundsøkonomisk optimal løsning, baseret på retningslinjerne i "Principper for etablering og sanering af højspændingsanlæg".

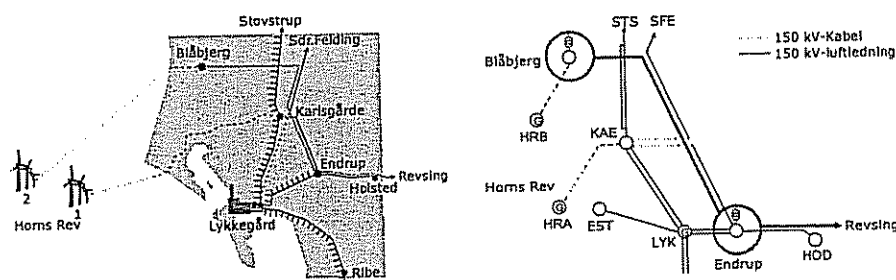
I den løsning, som bl.a. er præsenteret i et debatoplæg i Ribe Amt, foreslås Horns Rev 2 tilsluttet via en ny 150/400 kV station ved Blåbjerg. Fra Blåbjerg etableres en ny 400 kV-luftledning via Tistrup til den eksisterende 400 kV station i Endrup.

Energinet.dk forventer flere mølleparker på Horns Rev fremover. Løsningen med en ny 400 kV station ved Blåbjerg har store fordele ved en fremtidig udbygning med vindkraft på Horns Rev. Eventuelle fremtidige havmølleparker ville kunne tilsluttes den nye 400 kV station ved Blåbjerg med minimale omkostninger og minimal påvirkning af landskabs- og naturværdier.

Energistyrelsen har imidlertid udmeldt, at ilandføringen af Horns Rev 2 *ikke* bør tage hensyn til eventuelle yderligere fremtidige vindmølleparker på Horns Rev.

Der foreligger ikke en opdateret havmøllehandlingsplan for Danmark og Energistyrelsens arbejde med opdatering af den tidligere plan forventes ikke færdigt, før en beslutning om tilslutningen af Horns Rev 2 skal være truffet.

Energinet.dk anser det derfor ikke længere muligt at realisere denne løsning inden for den angivne tidsramme, og alternativet er derfor fravalgt.

2.3.3 Generatorfødeledning fra Horns Rev 2 til 400 kV station Endrup

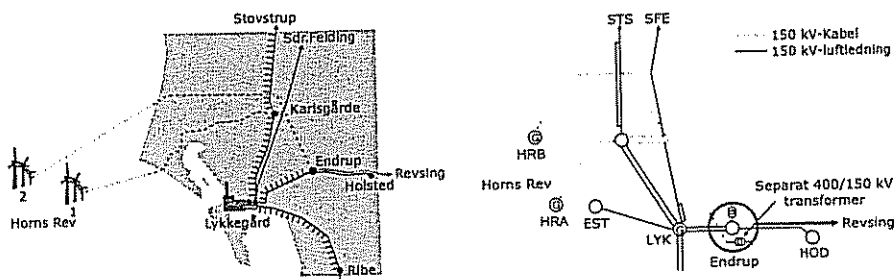
Energinet.dk har yderligere analyseret en løsning, hvor tilslutningen af Horns Rev 2 foretages ved, at hele strækningen fra overgangsstationen ved kysten nær Blåbjerg til Endrup etableres som 150 kV kabel og dermed fungerer udelukkende som generatorfødeledning for Horns Rev 2 havmøllepark.

Effekten fra Horns Rev 2 føres også i denne løsning i Endrup op på 400 kV niveau via en separat 400 MVA 400/150 kV transformer. Løsningen forudsætter etablering af en kabelstation med en kompensereaktor ved overgangen

mellem sø- og landkablet tæt på kysten. Derudover vil det være nødvendigt at etablere yderligere to kobbelbare reaktorer i Endrup.

Den samlede længde af sø- og landkabel bliver ved dette alternativ over 100 km. Der er i dag ikke erfaring, hverken i Danmark eller internationalt, med drift af så lange 150 kV kabler. Løsningen forudsætter derfor grundige studier af de dynamiske forhold.

Energinet.dk har fravalgt løsningen, idet den kun kan betragtes som en minimumsløsning og ikke umiddelbart vil kunne indgå i den langsigtede 400 kV-netstruktur for det overordnede transmissionsnet. Derudover vil løsningen ikke være optimal, hvis yderligere havmølleparker på Horns Rev skal tilsluttes det overordnede transmissionsnet. Hele strækningen fra kysten og til Endrup skal i givet fald forstærkes med yderligere kabler.

3. Formål med projektet

Formålet med nettilslutningen af Horns Rev 2 er at opfylde den aftale, der er indgået mellem Energistyrelsen, Energi E2 og Energinet.dk om betingelserne for etablering af havmølleparken.

Det er Energinet.dk's mål at opfylde aftalen med en samfundsøkonomisk optimal løsning i overensstemmelse med den langsigtede, helhedsorienterede systemplanlægning.

4. Løsning og forudsætninger

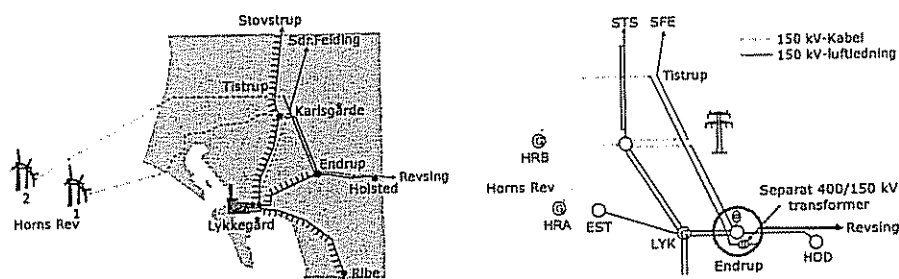
4.1 Beskrivelse af løsningen

Ilandføringsanlægget for Horns Rev 2 består af:

1. En transformerplatform i nærheden af havmølleparken med en 33/150 kV transformer placeret på platformen sammen med stationsstyrings- og overvågningsanlæg.
2. Et 45 km langt 150 kV-søkabel fra transformerplatformen til en kabelstation på land nær kysten ud for Blåbjerg.
3. Landanlæg (kabler, luftledninger og stationsanlæg) fra kabelstationen og frem til et *aftagepunkt* i det overordnede transmissionsnet.

Havmøllerne tilsluttes på platformen på transformerens 33 kV-side, som er skildepunktet mellem DONG Energy og Energinet.dk's anlæg.

Der lægges et ca. 30 km langt 150 kV-kabel fra overgangsstationen ved kysten til et sted i nærheden af Tistrup, hvor den nord-sydgående 400 kV-linje mellem Idomlund og Endrup – Vestkystledningen – er planlagt.

Fra Tistrup føres effekten til Endrup på en ny luftledning, som etableres på 400/150 kV-Donaumaster. Muligheden for at bruge en anden mastetype overvejes også som et alternativ.

Effekten fra Horns Rev 2 skal nødvendigvis aftages på 400 kV-niveau i det overordnede transmissionsnet for ikke at overbelaste 150 kV-nettet i Vestjylland.

Strækningen mellem Tistrup og Endrup drives indtil videre ved 150 kV, men effekten fra Horns Rev 2 føres i Endrup op på 400 kV-niveau via en separat 400 MVA 150/400 kV transformer, der samtidig kan anvendes til regulering af spændingsniveauet i havmølleparken.

Det er nødvendigt at etablere en kabelstation med en reaktor ved overgangen mellem sø- og landkablet til kompensering for kablernes reaktive effektproduktion. Dertil kommer, at der i station Endrup etableres yderligere en kobbelbar reaktor.

Den sydlige del af den eksisterende 150 kV-ledning Lykkegård-Sdr. Felding – strækningen syd for Tistrup – kan bortsaneres, idet 150 kV-ledningen syd for Tistrup hænges op på samme masterække, som den nye 400 kV-ledning mellem Tistrup og Endrup.

150 kV-ledningen mellem Sdr. Felding og Endrup indsløjfes til 150 kV station Karlsgårde til aflastning af 150 kV-luftledningerne fra Karlsgårde. Indsløjfningen gennemføres med to parallelle kabler på 5 km.

Løsningen er *fleksibel* over for en usikker fremtidig udbygning af vindkraften på Horns Rev og udviklingen af elsystemet i øvrigt. En ny 400 kV station kan senere forholdsvis nemt anlægges i Tistrup, hvis det besluttet at bygge endnu en havmøllepark på Horns Rev ud over Horns Rev 2. Den nye 400 kV station i Tistrup kan etableres ved at flytte Horns Rev 2 indfødnings 400/150 kV transformer fra Endrup til Tistrup.

Selv det fravalgte alternativ med en 400 kV station ved Blåbjerg og 400 kV-linjeføringen mellem Blåbjerg og Tistrup vil senere være muligt, hvis udbygningen af vindkraft på Horns Rev bliver massiv (se afsnit 2.3.2).

Den nye 400 kV-strækning Tistrup-Endrup indgår i den langsigtede netstruktur for transmissionsnettet i Vestjylland. Denne netstruktur, som omfatter den vestjyske 400 kV-ring Endrup-Idomlund-Tjele-Askær-Kassø(-Vejen)-Endrup, tager hensyn til yderligere udbygning med vindkraft i Vestjylland, Storebæltsforbindelsen, Skagerrak 4 samt øget overføringsevne over den dansk-tyske grænse.

4.2 Anlægsomkostninger

Energinet.dk's samlede anlægsomkostninger er opgjort til 853 mio. kr. Specifikationen af dette beløb er udeladt af kommercielle hensyn.

Hertil kommer 150 kV-kabelindsøjfningen til Karlsgårde. Denne omkostning er anslået til 33 mio. kr. Omkostningen er ikke medtaget i Energinet.dk's anlægsbudget, fordi 150 kV-forstærkninger i dette område etableres af Vestjyske Net.

4.2.1 Afvigelser i forhold til Anlægsplan 2006

Anlægsbudgettet er betydeligt større end det beløb til nettilslutning af Horns Rev 2, der fremgår af Anlægsplan 2006. I Anlægsplan 2006 var der således forudsat ca. 580 mio. kr. til etablering af nettilslutningen.

Ændringerne i forhold til Anlægsplan 2006 skyldes primært voldsomme stigninger i de forventede omkostninger til etablering af søkablet og transformerplatformen. På grund af meget få udbydere og mange igangværende kabelprojekter er prisen på søkabler steget voldsomt de seneste år. Tilsvarende er hele offshoreindustrien overophedet på grund af de høje oliepriser, hvilket medfører betydelige prisstigninger på konstruktioner til brug offshore og dermed også på transformerplatforme. Dertil kommer de generelle virkninger af meget høje råvarepriser på især kobber og jern.

Anlægsprisen i Anlægsplan 2006 var grundlæggende baseret på det prisniveau, som var gældende for nettilslutning af Horns Rev 1 i 2002. Imidlertid skete etableringen af Horns Rev 1 (og Nysted) havmølleparker på et prismæssigt meget gunstigt tidspunkt, hvor konkurrencen på såvel søkabel som platformsmarkedet var meget høj. I dag er markedssituationen og prisen på de komponenter, som indgår i ilandføringsanlægget, imidlertid helt anderledes, hvilket står klart, efter at der er indhentet tilbud på levering og udlægning af søkablet til projektet, og for platformens vedkommende indhentet aktuelle prisoplysninger fra offshore-olieindustrien.

4.2.2 Usikkerhedsvurdering af anlægsomkostningerne

Anlægsbudgettet for Horns Rev 2 er baseret på aktuelle forventninger til de enkelte elementer, der indgår i anlægsprojektet. Usikkerheden på projektkomkostningerne er vurderet til at være i størrelsesordenen +70/-30 mio. kr.

De største usikkerheder er vurderet til at optræde i indkøbsprisen for selve platformen og indkøbsprisen for landkablet. Der skal først underskrives kontrakt på platformen i sommeren 2007, og der kan ske store ændringer på markedet indtil da. For landkablet er der anvendt aktuelle planlægningspriser for installa-

tion af 150 kV-kabler, men erfaringerne fra tidligere projekter viser betydelige variationer i markedsprisen på indkøb af landkabler.

For etableringen af søkablet vurderes usikkerheden som relativt lille, idet der allerede i efteråret 2006 er indgået en kontrakt på levering og udlægning af kablet. Største økonomiske risiko i sammenhæng med søkablet er risikoen for vejrligsmkostninger i forbindelse med udlægning af kablet. Omkostningerne ved forsinkelse som følge af dårligt vejr under udlægningen udgør således i størrelsesordenen 1 mio. kr. pr. døgn for søkablet. Tilsvarende vejrligsmkostninger optræder under installation af transformerplatformen.

For etableringen af stationsanlæg og luftledningsanlæg på land er den økonomiske usikkerhed lille.

Dersom der på et senere tidspunkt optræder væsentlige afvigelser i forhold til det angivne anlægsbudget, vil transport- og energiministeren blive orienteret.

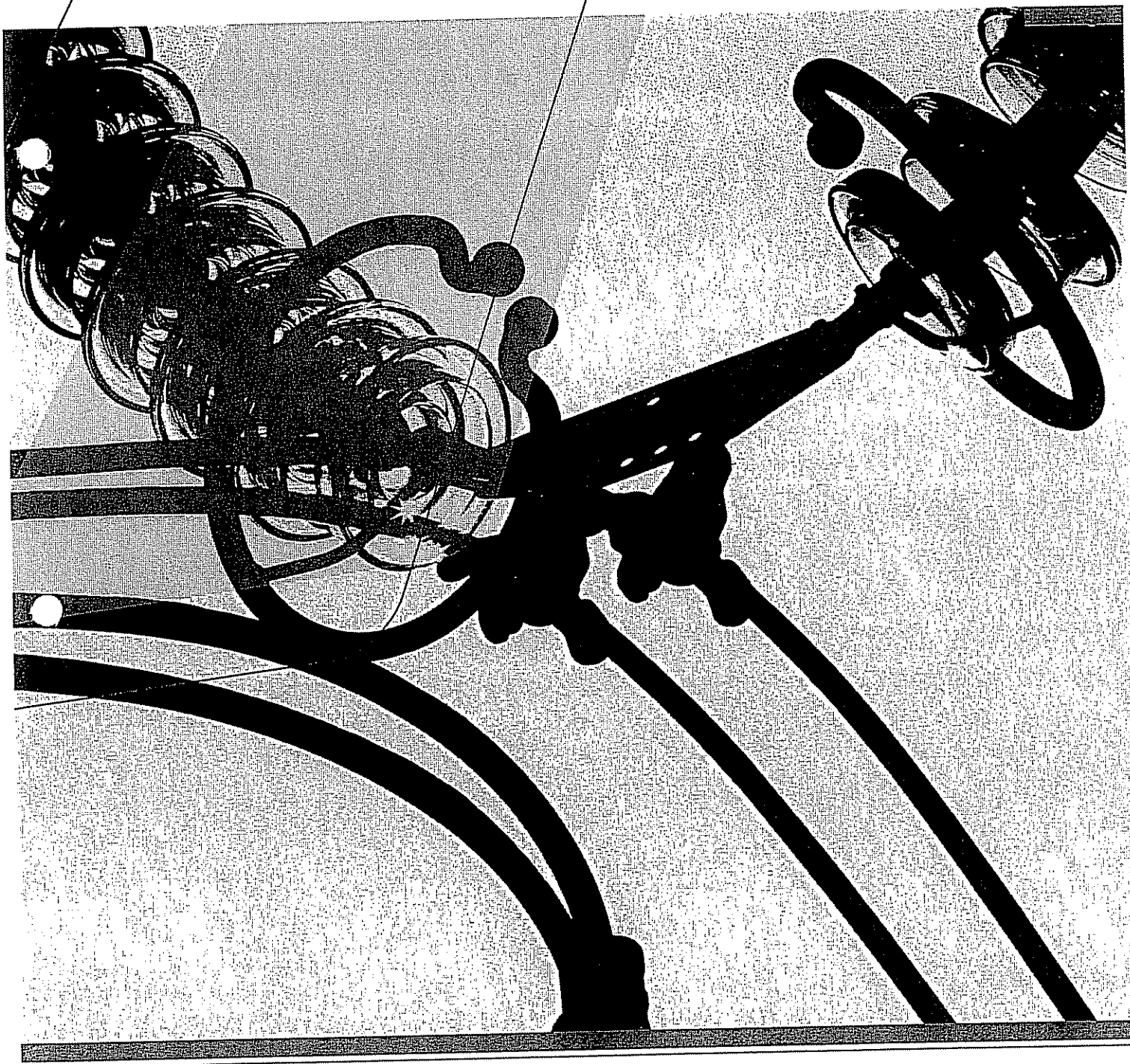
BILAG

6

LASSEN RICARD

Årsrapport 2005

ENERGINET/DK

Miljø

Energinet.dk udgiver hvert år en lovpligtig miljørapport med en statusopgørelse over udledninger til miljøet fra el- og kraftvarmeproduktionen i Danmark. Opgørelsen omfatter 15 forskellige stoffer. Dertil kommer en 10-års prognose for, hvorledes udledningerne vil udvikle sig under forskellige forudsætninger. Desuden udarbejder Energinet.dk en miljødeklaration, som er en opgørelse over udledninger opgjort pr. forbrugt kWh el i Danmark. Miljørapporten indeholder desuden en opgørelse over udledningerne ved transport af el og naturgas i Energinet.dk's transmissionsnet.

Energinet.dk's egne væsentligste udledninger til miljøet stammer primært fra følgende forhold:

- Det elektriske tab, der sker ved transport af el i kabler og luftledninger. Tabet er påvirket af transporterne på udlandsforbindelserne og svinger derfor fra år til år. I 2004 var tabet på 662 GWh, svarende til 1,7 pct. af den samlede elproduktion. I 2005 var tabet 703 GWh, svarende til 2,1 pct. af den samlede elproduktion.

Omregnes tabet i 2005 til udledning af drivhusgas, svarer det til ca. 345.000 ton CO₂.

- I eltransmissionssystemet anvendes SF₆ gas til isolering af højspændingskomponenter. I Energinet.dk's samlede højspændingsnet er der installeret ca. 40 ton SF₆ gas. Der kan ske udledning

af SF₆ gas ved havarier og ved driftsmålinger. I 2005 var der ingen havarier, men ved normal drift og målinger er der udledt ca. 173 kg SF₆ gas.

Omregnes udledningen af SF₆ gas til drivhusgas, svarer det til ca. 4.130 ton CO₂.

- Tabene fra gastransmissionsnettet forekommer i forbindelse med målinger på måler- og regulatorstationerne samt inspektion af nettet. Af sikkerhedsmæssige årsager kan det desuden være nødvendigt at udlede naturgas i forbindelse med reparation og vedligehold. I 2005 var udledningen af naturgas 163.873 Nm³ svarende til 0,021 promille af gastransporten. Der har i 2005 ikke været lækager i gastransmissionsnettet.

Omregnes tabet i 2005 til udledning af drivhusgas, svarer det til 2.890 ton CO₂.

- Energiforbruget i pumper og måler- og regulatorstationer til opvarmning af naturgassen ved trykændringer var i 2005 på ca. 60 GWh.

Omregnes energiforbruget i 2005 til udledning af drivhusgas, svarer det til ca. 12.300 ton CO₂.

- Naturgassen tilsættes odorant (C₅H₈S), så forbrugerne kan lugte eventuelle gasudslip. Odorant indeholder svovlbrinteforbindelser, som bidrager til forurening af miljøet, når naturgassen anvendes. I 2005 blev der tilsat 61 ton odorant i gastransmissionssystemet.

Omregnes forbruget af odorant i 2005 til udledning af forsurende gasser, svarer det til 44,4 ton SO₂.

Landskabspåvirkninger

En væsentlig ramme for Energinet.dk's udbygning af eltransmissionsnettet er rapporten "Principper for etablering og sanering af højspændingsanlæg" fra 1995, som bl.a. fastlægger, at 400 kV-forbindelser normalt kan bygges som luftledninger – eventuelt med kabellægning på korte strækninger med national naturinteresse. Flere forhold har imidlertid ændret sig, siden disse principper blev vedtaget. Derfor tager Energinet.dk initiativ til, at der igangsættes et udredningsarbejde med henblik på at opdatere principperne for etablering og sanering af højspændingsanlæg.

I 2005 er der fra højspændingsnettet på 150/132 kV-niveau saneret og fjernet 64 km luftledning og tilsvarende lagt 29 km 150/132 kV kabler. Der er ikke sket ændringer af 400 kV-nettet i 2005.

Magnetfelter

Energinet.dk er i samarbejde med Dansk Energi med til at finansiere Magnetfeltudvalget. Magnetfeltudvalget finansierer undersøgelser af påvirkninger på mennesker fra magnetfelter ved højspændingsanlæg og udgiver publikationer med oplysninger om emnet. Dansk Energi er vært for Magnetfeltudvalget, og Energinet.dk beklæder formandsposten.

Olie- og gasudslip

Gennem systematisk vedligehold forebygger Energinet.dk lækager på sine el-

I dag.dk 07 01 26

Dansk el strømmer over grænsen

Eksporten af el er mere end firedoblet siden år 2000.

Der er fuld damp på den danske eksport af el. I de første ti måneder af 2006 eksporterede Danmark mere end fire gange så meget el, som tilbage i år 2000. Det er specielt siden årtusindeskiftet, at den danske eksport tager fart.

- Danmark byggede flere nye kraftværker i løbet af 90'erne, og det medførte, at vi omkring år 2000 stod med en overkapacitet af el. Det er den overproduktion, som vi eksporterer, siger professor Frede Hvelplund fra Aalborg Universitet.

Tilbage i år 2000 eksporterede Danmark for 877 millioner kroner, mens tallet for de første ti måneder i 2006 er næsten 3,8 milliarder kroner. Der har altså været mere el at eksportere, men det er resultatet af en udbygningspolitik, som ikke har kunnet betale sig, mener Frede Hvelplund. Men nu hvor kraftværkerne er der, kan det betale sig at bruge dem.

- Det var dumt at bygge de nye anlæg, for der var ikke behov for den kapacitet, som vi står med nu, men hvis vores elforbrug stiger de kommende år, bliver det de første år ikke nødvendigt at bygge nye kraftværker, siger han.

Den store eksport af el kunne få nogen til at tænke, at el måske er et område med gode muligheder for indtjening, men det afviser Frede Hvelplund.

Weekendavisen 07 01 26

Foghs grønne energieksport

Efter mange ugers forsinkelse kunne regeringen sidste fredag præsentere sit udspil til de øvrige partier om en miljø- og energiplan frem til 2025.

Det overordnede budskab i planen er, at vedvarende energi i 2025 skal tegne sig for "mindst 30 procent" af det danske energiforbrug mod 15 procent i dag.

Spiller økonomien ikke nogen rolle, kan der fremskaffes og bruges noget mere halm og træ som brændsel i kraftværkerne end de 1,2 millioner tons halm og 200.000 tons træ, som allerede indfyres.

Men først og fremmest bliver det solenergi, bølgekraft og vindmøller samt biogas og evt. bioethanol, der skal stå for fordoblingen af den vedvarende energi fra 15 til 30 procent. I praksis bliver det vindmøllerne, der skal tælle mest, medmindre bølgekraftteknologien viser sig at kunne udvikles i stor stil.

Regeringen lægger da også op til etablering af flere vindmøller, både til lands og til vands. Med en andel af den samlede energiproduktion på ca. 3 procent i dag, skal vindmøllernes andel af den samlede energiproduktion formentlig mere end tredobles for, at den grønne energis andel af energiforsyningen med tiden kan stige fra 15 til 30 procent. Det betyder, at vindmøllerne vil komme til at tegne sig for omkring 60 procent af den samlede elproduktion mod ca. 20 procent i dag.

Her er der imidlertid det problem, at vindmøllerne allerede i dag producere mere elektricitet, end vi kan bruge i Danmark.

I 2004, hvor vindmøllerne stod for 18,5 procent af den samlede elproduktion, bevirkede eloverskuddet, at de kun dækkede 8,3 procent af elforbruget. Det var ikke muligt at bruge mere end knap halvdelen af vindmøllernes produktion i Danmark.

Dette problem vil vokse enormt i takt med det langt større antal vindmøller, som regeringens – og endnu mere socialdemokraternes – energiplaner lægger op til.

Debat

JydskeVestkysten 07 01 25

Åbent brev til Hans Chr. Schmidt (V)

Af Ahrendt Schmidt, Skudstrup, Rødding, skriver på Kabelgruppens vegne

Det er med stor glæde for mange beboere langs den eventuelle kommende 400Kv-ledning i Vestjylland og Sønderjylland, at formanden for Energipolitisk Udvalg Eyvind Vesselbo (V), siger på mødet på Hodde Kro 22.1., at luftledninger hører fortiden til, ikke kun på projektet Galtho-Endrup Linien, men også på spørgsmål fra Vejen-Kassø gruppen: Gælder det hele Jylland?

Ja, svarede Eyvind Vesselbo og tilføjede: Hele projekteringen fra Energinet.dk må gå om, dette er ikke godt nok, elmaster skæmmer naturen og ledningerne gør folk utrygge!

Hermed når vi til Vejen-Kassø Linien, hvad kan du gøre som folkevalgt politiker i en kreds, hvoraf en lang strækning af den ny linje fremføres?

Ahrendt Schmidt
Forretgård
Vamdrupvej 8
Skudstrup
6630 Rødding

Direktøren

25. august 2005
J.nr.: 020210/20047-0006
Ref.: re

Kære Ahrendt Schmidt

Mange tak for dit brev til Fødevareminister Hans Chr. Schmidt om højspændingsmaster. Ministeriet har videresendt dit brev til transport- og energiminister Flemming Hansen, som har bedt mig svare på det.

Dit brev drejer sig om Eltras ansøgning om renovering af 400 kV-forbindelsen fra Kassø til Vejen, som er til behandling i amtet. Da sagen skal godkendes i Transport- og Energiministeriet, når amtet er færdig med sin behandling, kan jeg ikke kommentere den konkrete sag.

Det fremgår af "Energistrategi 2025", som regeringen offentliggjorde i juni i år, at 400 kV-forbindelser "også fremover etableres som luftledninger i åbent land, når det kan ske uden at komme i konflikt med særlige nationale naturinteresser". Baggrunden herfor er, at prisen for at kablelægge 400 kV-forbindelser er 3-6 gange dyrere end luftledninger. Denne generelle retningslinje indebærer, at amterne i deres behandling af ansøgninger om anlæg af 400 kV-forbindelser skal tage udgangspunkt i, at forbindelserne etableres som luftledninger. Spørgsmålet om der er konflikter til særlige nationale naturinteresser, skal herefter afklares ved amtets behandling af sagen.

ENERGISTYRELSEN
Amaliegade 44
1256 København K

Tlf 33 92 67 00
Fax 33 11 47 43
CVR-nr. 59 77 87 14
ens@ens.dk
www.ens.dk

**TRANSPORT- OG
ENERGIMINISTERIET**

Det fremgår endvidere af "Energistrategi 2025", at prisforskellen mellem kabler og luftledninger er mindre for højspændingsforbindelser på lavere spændingsniveau, og at der i forbindelse med etableringen af nye 400 kV-luftledninger skal "tilstræbes kompenserende kabellægninger på lavere spændingsniveauer, så det samlede luftledningsnet under 100 kV reduceres. Herved vil der for færre midler samlet set kunne opnås en større landskabelig forbedring, hvilket vil være i overensstemmelse med regeringens generelle politik om mest miljø for pengene".

Med venlig hilsen

Ib Larsen
Direktør